

Mælkeribruget i Danmark 1895.

Af Konsulent B. Bøggild.

Efteraaret 1894 endte med normale og gode Foderbeholdninger. Besætningerne bleve indbundne i normal Foderstand, Sundhedstilstanden har hele Aaret igjennem været god, Kraftfoderet har været billigere end sædvanlig, og Sommeren gav god, mod Slutningen mange Steder endog ualmindelig rigelig Græsning. Produktionsforholdene vare saaledes heldige; men Aaret blev dog ingenlunde godt for det danske Mælkeribrug, og dette skyldes alene Afsætningsforholdene og Konkurrencen fra andre Lande. Endnu mere end tidligere var der i forskjellig Henseende stor Usikkerhed i Afsætningsforholdene. Priserne paa Smør vare om Vinteren uberegnelige og tilfældige, for Aaret i sin Helhed vare de nedadgaaende; og Priserne paa Flæsk vare særlig i Aarets sidste Halvdel ligefrem ruinerende lave.

Trods gunstige Produktionsvilkaar gav Aaret et daarlig økonomisk Resultat. Ser man imidlertid hen til Priserne paa andre Varer, vil man strax bemærke, at blandt de store Forbrugsartikler er Smør dog en af dem, der forholdsvis holder Prisen bedst. Petroleum, Sukker, Hvede o. s. v. ere i de sidste 10—20 Aar faldne ganske anderledes stærkt, og blandt de egentlige Mælkeriprodukter er Ost netop i 1895 dalet ganske enormt i Pris paa det engelske Marked. Fra officiel amerikansk

Kilde*) meddeles det, at amerikansk Cheddar er blevet solgt under 10 Øre pr. dansk Pund. Engelske Oste-handlere maatte se Prisen paa deres Lager af Sødmaelk-ost falde fra 42 til 28 Shilling pr. Cwts, og selv en Luxusost som engelsk Stilton maatte i Efteraaret sælges til en Gjennemsnitspris af 6 Pence pr. engelsk Pund, medens mange Partier end ikke kunde opnaa denne Pris.

Konjukturerne stille sig altsaa saaledes, at danske Landmænd, selv om Tiderne maa siges at være meget trykkende, dog maa glæde sig ved, at det just er Smør, der er det danske Mælkeribrugs Hovedprodukt. Og Udviklingen i Retning af at forøge og forbedre Produktionen er derfor ogsaa bleven fortsat med Energi i det forløbne Aar. — Mange Steder er der blevet bygget nye Mælkerier, langt flere Steder ere ældre Mælkerier blevne forbedrede, talrige Herregaarde have sluttet sig til Andelsbevægelsen, betydelig Kraft er sat ind paa Undersøgelse af de enkelte Køers Mælk, Bøtteudstillinger ere blevne afholdte i stort Antal, de fleste Mælkerier ere blevne forsynede med gode Flødepasteuriseringsapparater, og talrige Steder er der blevet opstillet Ismaskiner eller indrettet Kølerum i Ishusene, som ofte ere blevne ombyggede eller forstørrede.

Under disse Forhold er det vanskeligt for Herregaardene med selvstændigt Mælkeri at klare sig. De vare for 10—12 Aar siden saaledes stillede, at deres Smør var meget søgt af Exportørerne, fordi det var baade de største Mærker og det fineste Produkt. Efterhaanden som Andelsmælkerierne bredte sig, kom Herregaardsmørret til at udgjøre de mindste Mærker; men endnu ved Aaret 1890 kunde Herregaardsmørret, hvad Kvaliteten angik, bære Prisen hjem. I de senere Aar er dernæst det tekniske Fremskridt foregaaet saa hurtig

*) Report of the Secretary of Agriculture, Washington 1895 S. 24.

og været saa bekosteligt, at mange Herregaarde ikke have formaaet at følge med, og Forholdet er derfor nu det, at medens vel enkelte Herregaarde stadig hævde deres gamle Anseelse, saa vil den uhildede Iagttagelse dog saavel ved Udstillinger som i det store Smørmarked ofte kunne bemærke, at adskillige Herregaardsproduktioner næppe kunne maale sig i Kvalitet med Gjennemsnittet af Andelsmælkeriernes Smør, og da Driftsudgifterne paa Herregaardene tilmed pr. Pd. Smør snarere er større end mindre end paa veldrevne Andelsmælkerier, er det derfor ganske naturligt og uden Tvivl som Regel økonomisk rigtigt, at Brugerne af Herregaarden slutter sig til Bønderne.

Udviklingen fører det saaledes med sig, at Tidsskriftets gamle Korrespondenter i mange Tilfælde melde sig fra, fordi de ophøre med at drive selvstændigt Mælkeri, og samtidig bliver det stadig vanskeligere at faa nye til at træde til, dels fordi der bliver færre at vælge imellem, og dels fordi det er en menneskelig Svagheit ikke at holde af at se sig selv og sit Arbejde sammenlignet med andres, der have opnaaet et bedre Resultat, end det man selv er naaet til. — Det er menneskeligt hellere at ville fortsætte i et tilvant Spor end at se sine Fejl paaviste og faa Sikkerhed for, at andre have formaaet bedre at undgaa saadanne.

De indkomne 21 Regnskaber over Vinterfodringen ere sammenstillede i Tabel I, hvor det i den sidste Rubrik ses, at nu er der kun 5 Gaarde, som anvende de gamle Flødeafsætningssystemer, der vel ikke give det størst mulige Smørudbytte af Mælken, men som paa den anden Side — anvendt med Erfaring — i Reglen give gode Produkter og smaa Udgifter til Drift og Vedligeholdelse. Og dernæst maa der mindes om, at de 21 Regnskaber ikke ere indsamlede i den Hensigt at vise, hvorledes Landets mest dygtige eller fremskredne Landmænd bare sig ad i 1895; men at Hensigten derimod er dels at vise, hvorledes Tilstanden var saavel i

de gode som i de mindre gode Egne af Landet og dernæst at sammenligne Aaret med de nærmest foregaaende, og faa Lejlighed til at omtale saavel den almindelige Udvikling som de for det sidst forløbne Aar mest særegne Forhold.

Som det fremgaar af Tab. I have alle Gaardene med Undtagelse af Nr. 18 et ret betydeligt Kalvetillæg. Der er 10 Gaarde med under og 10 med over 100 Køer; men alle forny de Besætningerne ved eget Opdræt, og nogle af dem lægge endog saa rigelig til, at der kan gjøres Udvalg blandt Kvierne i andet og tredie Aar, saaledes at de mindre vel udviklede kunne sælges bort eller sættes paa Fedestald. — Flere af Korrespondenterne, saaledes Nr. 12, 14, 16 og 19 ere derhos inde paa Fedtundersøgelsen af de enkelte Køers Mælk, hvilket ganske naturligt, særlig i de første Aar, foranlediger Ønskeligheden af Udskydning af en Del saavel ældre som yngre Køer, der, samtidig med at være tarvelige Malkere, give forholdsvis mager Mælk.

En Del Gaarde have i beklagelig Grad havt mange Kastere og Overløbere; men Sundhedstilstanden har iøvrigt været fuldtud tilfredsstillende. Besætningerne bleve bundne ind i jævn, god Foderstand, og de fleste Gaarde havde gode Beholdninger af Hø- og Rodfrugter. De dalende Produktpriser foranledigede dernæst, at Folk meget almindelig lyttede til det særlig af Godsejer Lawaetz fremsatte Raad om ikke at forhaste sig med at indkjøbe Foderstoffer og passe godt paa ikke at betale dem for dyrt, saa at de maatte give Tab ved Fodringsen. Det er derfor temmelig sikkert, at de fleste danske Landmænd producerede Mælken billigere i Vinteren 1894—95 end Tilfældet længe havde været. Billigere Produktion maa tilstræbes i enhver Virksomhed, hvor Produktionspriserne ikke kunne holdes oppe.

For at sammenligne Vinterens Mælkeudbytte af Fodringsen med de foregaaende Vintre ere Tabellerne II a og II b udarbejdede paa sædvanlig Maade, idet Hø

Tab. I. Vinterfodringen

Mælkeriernes Nr.	Koholdet.					Vinterfodret Antal Dage.	Opfodret pr. Ko										
	Mælkeriernes Nr. i forrige Aars Beretning.	Antal Køer.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	pCt. nyindsatte Køer	pCt. Kastere og Overløbere.		Pd. Rapskager	Pd. Palmekager	Pd. Klid eller Melassefoder.	Pd. andre Handelsfoderstoffer	Pd. Korn	Ialt Pd. Kraftfoder	Pd. Kraftfoder pr. Dag	Pd. Kløvertilg og Vikkehavrehø*)	Pd. Enghø*)	Pd. Runkelroer og Gulerødder**)	Pd. Turuips og Rutabaga
1	1	115	20	16	8	195	-	-	174	183	449	806	4,1	987	218	-	1113
2	2	78	18	17	13	201	77	103	26	27	747	980	4,9	538	615	6974	-
3	3	58	62	17	23	226	84	-	314	495	261	1154	5,1	-	-	-	12069***)
4	4	90	51	14	12	181	5	-	541	342	70	958	5,3	1333	-	-	7240***)
5	5	34,5	20	17	23	210	134	268	268	-	405	1075	5,1	70	1194	4206	-
6	6	42	33	17	21	209	-	-	571	238	-	809	3,9	1190	238	8095	857
7	7	100	41	19	18	200	-	-	45	200	1106	1351	6,8	1246	-	1584	1580
8	8	64	53	17	6	198	-	-	51	56	197	303	1,6	825	1781	-	3125
9	9	160	31	15	14	198	-	-	-	-	576	576	3,0	-	900	-	2000
10	10	76	45	20	7	191	-	-	89	157	658	904	4,7	329	1128	-	4210
11	11	210	47	32	23	181	71	106	178	276	202	833	4,6	1327	-	6902	-
12	12	167	33	17	29	209	127	-	116	263	556	1062	5,0	1238	-	7108	-
13	13	80	58	16	4	181	-	-	241	-	900	1141	6,3	300	1050	-	8000
14	14	88	56	23	7	201	156	-	59	402	566	1183	5,8	700	817	2634	1552***)
15	15	38	58	21	4	201	-	-	235	138	432	805	4,0	1895	-	190	1684
16	16	179	53	13	8	204	-	-	437	559	106	1102	5,4	736	-	9200	-
17	17	200	70	16	11	243	183	140	284	376	376	1359	5,6	-	1554	6664	1240
18	18	24	-	-	-	181	28	-	362	964	-	1354	7,5	996	-	3000	12044
19	19	267	30	18	22	181	45	89	-	261	522	917	5,1	749	1783	1450	4146
20	20	280	40	14	10	204	170	72	300	-	544	1086	5,3	1984	464	6120	-
21	22	172	45	23	12	295	94	86	673	772	51	1676	5,7	580	872	3488	5360***)

*) Et Læs Hø regnet til 1200 Pd., naar Intet andet opgives, og en Givt til 5 Pd.

**) En Tønde Runkelroer. Gulerødder og Rutabage regnet til 180 Pd., en Tønde Turuips til 160 Pd.

***) Sukkerroeaaffald.

Nr. 21 opfodrede paa Stald fra $\frac{4}{8}$ til $\frac{26}{7}$, Vikkehavre og Kløver beregnet til 40 Kraftfoder Enheder pr. Dag.

894—95 paa 21 Gaarde.

Produceret pr. Ko.						Mælkeforbrug		Pr. 100 Pd. opnaaet Kr. for			Antal Kalve		Mælkerisystem.
Pd. Mælk	Pd. Smør.	Pd. frisk Ost	Pd. Svin levende Vægt	Solgt Pd. skummet Mælk	Pd. sk. Mælk til Kalve og Husholdn.	til 1 Pd. Smør	til 1 Pd. frisk Ost	Smør	Ost	Svin	Tillagt	Fedet	
2574	89	80	142	14	615	28.8	13.5	81,70	18,00	25,29*)	22	2	
1982	50	40	140	78	558	35,8	15,5	84,80	15,60	25,00*)	15	2	Vand og Is.
3629	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	5	Mælkesalg.
2708	95	83	83	23	576	28,3	13,7	89,04	11,00	24,74	20	2	K. & H.s Centrifuge.
2525	92	108	144	120	645	26,8	13,5	87,27	15,04	23,80*)	7	-	K.-Separator.
3047	109	-	117	-	1102	27,6	-	90,90	-	26,70*)	12	1	Mælkekj. og Haadcentrif.
2690	72	10	177	77	671	30,2	15,0	83,00	-	24,37	18	-	Is og Bøtter.
2920	72	13	77	-	793	26,2	14,2	83,10	14,00	23,10*)	16	-	K. & H.s Centrifuge.
2259	41	-	100	8	490	30,0	-	82,00	-	24,25	30	-	Bøtter.
2554	95	99	87	26	539	26,4	13,5	79,36*)	12,00	25,25*)	16	3	Alfa-Ponny.
2948	113	103	120	9	748	26,8	13,6	85,00	15,40	25,40*)	66	4	B. & W.s Centrifuge.
2888	90	41	203	150	1052	29,5	12,9	88,80	14,00	24,3*)	44	6	Alfa-Ponny.
2375	83	24	125	75	1207	28,0	14,3	85,80	15,00	23,22*)	31	10	Lavats Separator.
3099	—	—	—	—	—	27,2	13,1	86,30	12,83	23,75*)	26	-	B. W.s Centrifuge.
2515	82	6	119	-	991	28,9	13,1	80,30	15,20	27,60*)	15	1	Bøtter.
2633	91	95	133	118	848	27,8	12,4	87,00	15,50	25,11*)	44	-	Alfa Separator.
2947	124	69	139	15	926	26,1	14,0	84,00	14,00	25,00*)	58	-	B. & W.s Centrifuge.
3303	119	176	145	19	192	27,0	13,1	87,80	16,50	26,75*)	-	-	B. & W.s Centrifuge.
2685	94	51	59	69	705	27,9	16,1	85,00	13,80	26,40	67	-	Alfa-Separator.
2771	97	60	93	49	376	26,3	11,4	94,00	16,00	24,00*)	6	-	Alfa-Separator.
2067	121	136	164	42	949	31,5	14,8	83,50	11,83	24,33*)	4	7	B. & W.s Centrifuge.

*) Gjennemsnitspris for hele Aaret.

og Rodfrugter ere omsatte til Kraftfoder ved Reduktion efter følgende Forholdstal:

100 Pd. Kraftfoder	= 100
100 » Kløverhø	= 40
100 » Enghø	= 33 ¹ / ₃
100 » Gulerødder og Runkelroer	= 10
100 » Turnips, Rutabaga og Sukkeraffald	= 8
100 » Kartofler	= 25

Ved Foderets Beregning til Penge er Kraftfoderenheden sat til 4 Øre, medens dog de om Vinteren brugte Oliekager ere beregnede til 5 Øre pr. Pd. — Nedsættelsen er ret betydelig; 1893—94 var Kraftfoderenheden sat til 4¹/₂ Øre og de om Vinteren anvendte Oliekager til 6 Øre pr. Pd., medens der 1892—93 regnedes 5 Øre for hver Kraftfoderenhed med Undtagelse af Oliekagerne, der sattes til 6 Øre. Maaske burde der dog indføres en endnu større Prisnedsættelse i Beregningerne; thi ikke alene ere Priserne paa alle Slags Korn gaaet stærkt ned, men mange Handelsfoderstoffer ere dalede 25—33 pCt., og f. Ex. det af Sukkerfabrikkerne udbudte Melassefoder koster kun 3 Øre pr. Pd.

Dette Melassefoder, der i Tab. I er opført sammen med Klid, bestaar af ¹/₈ Palmekjærnemel, ³/₈ Hvedeklid og ⁴/₈ Melasse, af hvilken sidste Bestanddel Halvdelen er Sukker. Gaardene paa Lolland og Falster have anvendt Melasseklidene med stor Tilfredshed saavel til Køer som til Heste og Svin. Begyndes der med ¹/₂—1 Pd., kan man senere gaa til et Par Pund daglig til en Ko og 4—6 Pd. til en Hest. Foderet ligner grovt Puddersukker, og alle Dyrene have Lyst til at æde det. Almindelig antages det at kunne erstatte sin lige Vægt Hvedeklid eller Blandsæd. Om dets Anvendelighed saavel for Køer som for Svin har Forsøgslaboratoriet nu paabegyndt Forsøg i denne Vinter, hvoraf Resultaterne ville kunne ventes offentliggjorte i Løbet af Sommeren.

Ved Sammenligning i Tab. II a af Produktionspriserne i de forskellige Aar maa den ovenfor nævnte Nedsættelse i Foderets Pris have i Erindring; men trods denne viser det sig, at ingenlunde alle Korrespondenterne have opnaaet en billigere Produktion end Aaret forud. De fleste kunne vel producere et Pd. Mælk for et Foder af ca. 3 Øres Værdi; men flere nærme sig stærkt til at maatte give for 4 Øre Foder for et Pd. Mælk, hvilken Udgift Nr. 2 endog overskrider. For at undgaa fejlagtig Bedømmelse af Tallene i denne Tabel maa det endvidere bringes i Erindring, at her ikke er Tale om alene fuldmalkende Køers Mælkeydelse i nogle Vintermaaneder; men Tallene gjælde Mælkeproduktionen for hele Besætninger fra Indbinding til Udbinding eller fra 1ste November til 30te April, saa deri indbefattedes saavel Kvier som Kastere og Overløbere, ligesom de Individuer, der kævede i Foraarsmaanederne, og som derfor vare meget ufordelagtige Mælkeproducenter at arbejde med i det Tidsrum, som Vinterfodringen omfatter.

I Tab. II b er det ikke Pengeudgiften, men derimod Antallet af forbrugte Kraftfoderenheder til 100 Pd. Mælk, der sammenlignes, saa her er Grundlaget uforandret fra Aar til Aar. Sammenholdes Resultaterne fra de forskellige Gaarde, er det iøjnefaldende, at dygtige og kyndige Landmænd kunne fodre meget forskjelligt. Størst Foder anvendes hos Nr. 18, der ikke har Tillæg, men som malker og feder samtidig, og hvor altsaa Kjødproduktionen, hvis det var muligt, burde inddrages i Regnskabet. Mindst Foder anvendes hos Nr. 8 og 9, der paa gammeldags jydsk Maner give saa lidt Kraftfoder, at et stort Antal af Køerne aabenbart maa opholde Livet hovedsagelig ved Halmen; men paa saadanne Ejendomme kan det ogsaa være af den største Betydning, at Køerne ikke fodres bedre om Vinteren, end hvad Sommergræsningen kan svare til, — og mange af de jyske Køer ere jo smaa og særdeles nøjsomme.

Sammenlignes for de forskellige Gaarde Aarene

Tabel II a. Vinterfodringen 1894—95.

Mælkeriernes Nr.	p.Ct. Kælvere inden 1. Jan.	Opfodret pr. Ko af beregnede Kraftfoderenheder								Foderets Værdi i Kr.	Pd. Mælk pr. Ko	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk	100 Pd. koster at producere Kr.				
		Kraftfoder	Kløver- og Vikkehavrehø	Enghø	Runkeirøer og Gulerrødder	Turnips og Rutabaga	Ialt	Gjennemsn. pr. Dag af					1894—95	1893—94	1892—93	1891—92	1890—91
								Kraftfoder	bele Foderet								
1 20	806	395	73	-	89	1363	4,1	7,0	56,35	2574	53,0	2,19	2,99	3,49	3,75	3,95	
2 18	980	214	205	697	-	2096	4,9	10,4	85,91	1982	105,7	4,33	5,66	5,79	6,49	6,15	
3 62	1154	-	-	-	965	2119	5,1	9,4	90,55	3629	58,3	2,50	-	-	-	-	
4 51	958	533	-	-	579	2070	5,3	11,4	86,27	2708	76,4	3,19	3,61	-	-	-	
5 20	1075	28	398	421	-	1922	5,1	9,2	80,90	2525	76,1	3,20	3,07	4,74	3,40	3,25	
6 33	809	476	79	810	68	2242	3,9	10,7	92,06	3047	73,6	3,02	4,04	4,47	4,56	3,69	
7 41	1351	498	-	158	126	2133	6,8	10,7	87,32	2690	79,3	3,25	-	-	-	-	
8 53	303	330	594	-	250	1477	1,6	7,5	59,64	1920	77,0	3,11	3,07	4,14	3,31	4,15	
9 31	576	-	300	-	160	1036	3,0	5,2	41,44	1259	82,3	3,29	3,17	3,94	3,97	3,91	
10 45	904	132	376	-	337	1749	4,7	9,2	71,53	2554	68,5	2,80	3,14	-	4,53	3,68	
11 47	833	531	-	690	-	2054	4,6	11,3	86,69	2948	69,7	2,94	2,96	4,16	-	3,92	
12 33	1062	495	-	711	-	2268	5,0	10,8	94,62	2888	78,6	3,28	5,34	6,15	5,82	5,09	
13 58	1141	120	350	-	640	2251	6,3	12,4	90,04	2375	94,7	3,79	4,34	4,39	4,41	5,00	
14 56	1183	280	239	263	124	2089	5,8	10,5	89,14	3099	67,4	2,88	2,60	4,28	4,13	3,77	
15 58	805	758	-	19	103	1685	4,0	8,4	68,78	2515	67,0	2,73	3,83	4,26	3,79	4,03	
16 53	1102	294	-	920	-	2316	5,4	11,4	98,23	2633	87,9	3,73	4,32	4,40	-	-	
17 70	1359	-	518	666	99	2642	5,6	10,9	102,67	3947	66,9	2,60	-	4,46	-	3,20	
18 -	1354	394	-	300	964	3012	7,5	16,6	130,40	3303	91,2	3,95	4,02	-	-	-	
19 30	917	300	594	145	332	2288	5,1	12,6	98,08	2685	85,2	3,65	3,77	3,61	3,81	-	
20 40	1086	794	155	612	-	2647	5,3	13,0	108,30	2771	95,5	3,91	-	-	-	-	
21 45	1676	632*)	291	349	429	3377	5,7	11,4	144,60	4067	83,4	3,56	3,36	4,94	5,01	3,99	

*) Heri indbefattet Grøntfoder beregnet til 8 Kraftfoderenheder pr. Dag i 50 Dage = 400.

Tab. II b.

Mælkeriernes Nr.	Aargang	pCt. Kølvere inden 1. Januar	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko	Ialt Pd. beregnet Kraft- foder daglig pr. Ko	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk.	Mælkeriernes Nr.	Aargang	pCt. Kølvere inden 1. Januar	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko	Ialt Pd. beregnet Kraft- foder daglig pr. Ko	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk.
1	1892-93	60	5,2	9,1	2994	67,8	13	1892-93	72	6,3	13,3	3303	85,9
	93-94	21	5,0	8,5	2414	64,9		93-94	66	6,4	11,4	2694	91,3
	94-95	20	4,1	7,0	2574	53,0		94-95	58	6,3	12,4	2375	94,7
2	1892-93	36	5,9	10,0	1903	113,4	14	1892-93	46	5,3	12,2	3111	81,8
	93-94	31	5,7	9,9	1500	122,1		93-94	53	4,9	9,6	3699	52,9
	94-95	18	4,9	10,4	1982	105,7		94-95	56	5,8	10,5	3099	67,4
4	1893-94	62	5,2	11,0	3310	73,9	15	1892-93	50	4,3	9,6	2365	83,2
	94-95	51	5,3	11,4	2708	76,4		93-94	50	4,1	9,1	2080	82,8
	1892-93	14	7,0	9,5	2242	90,3		94-95	58	4,0	8,4	2515	67,0
5	93-94	41	6,4	8,9	3027	63,7	16	1892-93	54	6,3	10,6	2286	83,7
	94-95	20	5,1	9,2	2525	76,1		93-94	30	4,5	9,2	2084	91,3
	1892-93	30	3,8	9,9	2358	88,3		94-95	53	5,4	11,4	2633	87,9
6	93-94	30	5,2	9,2	2147	84,5	17	1892-93	20	5,2	11,2	2310	88,6
	94-95	33	3,9	10,7	3047	73,6		94-95	70	5,6	10,9	3947	66,9
	1892-93	40	2,2	7,1	1842	81,6		1893-94	—	11,0	15,8	3679	78,0
8	93-94	47	2,5	6,1	1806	65,8	18	94-95	—	7,5	16,6	3303	91,2
	94-95	53	1,6	7,5	1920	77,0		1892-93	24	6,2	9,1	2633	69,9
	1892-93	38	3,4	5,0	1277	78,4		93-94	36	5,1	11,2	2542	79,7
9	93-94	36	2,7	3,9	1083	70,4	19	94-95	30	5,1	12,6	2685	85,2
	94-95	31	3,0	5,2	1259	82,3		1892-93	57	5,8	13,2	3018	96,0
	1891-92	28	5,5	9,1	2072	87,6		93-94	59	5,1	10,6	3017	78,2
10	93-94	56	5,9	9,2	2599	65,6	21	94-95	45	5,7	11,4	4067	83,4
	94-95	45	4,7	9,2	2554	68,5							
	1892-93	48	5,5	13,4	3030	80,6							
11	93-94	45	4,5	8,7	2811	60,9							
	94-95	47	4,6	11,3	2948	69,7							
	1892-93	35	5,8	12,7	2245	117,9							
12	93-94	41	7,0	12,4	2339	109,4							
	94-95	33	5,0	10,8	2888	78,6							

indbyrdes, sees, at man skal være forsigtig med at forøge Foderet, hvis ikke Nykælvernes Antal stiger, og er Kælvernes Antal aftagende, bør Foderet som Regel formindskes, — selvfølgelig under Forudsætning af, at Fodermængden forud var heldig afpasset efter Køernes Produktionsevne. — Nr. 1 har meget færre Nykælvere; ved Indskrænkning af Foderet forbedres endogsaa Resultatet. — Nr. 2 fik ved Kastning gennem flere Aar Besætningen derangeret. — Nr. 4 har lidt færre Kælvere, og da Foderet samtidig forøges lidt, fordyres Produktionen. — Nr. 5 producerede i mange Aar Mælken billigt; men i 1893 vare Køerne Overløbere, og Forsøget paa at opretholde Mælkeydelsen ved forøget Foder gav dyr Mælkeproduktion. Da Køerne atter kælvede normalt, blev Produktionen normal billig; men nu, da der atter er færre Nykælvere, og Fodermængden igjen forøges lidt, stiger strax Foderforbruget til 100 Pd. Mælk. — Nr. 6 har havt lidt flere Kælvere og har havt Fordel ved at forøge Foderet; men han er dog muligvis allerede kommet til at fodre stærkt nok. — Nr. 10 havde 1891—92 faa Kælvere; 1893—94, da Kælvernes Antal var stort, blev Produktionen meget fordelagtig, men nu da Kælvernes Antal er aftaget, og samme Fodermængde er anvendt, saa fordyres Produktionen. — Nr. 11 har hvert Aar omtrent havt lige mange Kælvere; men Fodringen har været ujævn, og jo større Foder, desto mindre godt Resultat (det er kun faa Besætninger af Køer og Kvier, der kunne betale 10 Kraftfoderenheder eller derover gennemsnitlig daglig Vinteren igjennem). — Nr. 12 synes tidligere at have anvendt et meget for stort Foder. Hos Nr. 13 aftager Tidligkælvernes Antal, og da det i Forvejen store Foder ikke indskrænkes, saa fordyres Produktionen. — Nr. 14, der sidste Aar producerede meget biligt, har igjen forøget Fodermængden, men ogsaa produceret mindre billigt. — Nr. 15 oparbejder en jydsk Besætning, som nu er godt paa Vej til at give et

smukt Udbytte for den omhyggelige Pleje, der ydes den. — Nr. 16 oparbejder ogsaa en Besætning, har stort Indskud af Kvier og er formentlig tilbøjelig til at fodre lidt vel rigeligt. — Nr. 17 har ved et betydelig forøget Antal Tidligkælvare formindsket Foderet og har faaet Produktionen meget billigere. — Nr. 19 har forøget Fodermængden, men ogsaa fordyret Produktionen. Og endelig Nr. 21 har til færre Kælvare forøget Foderet og ogsaa fordyret Produktionen.

En saadan Kritik kunne Tallene foranledige. Denne kan naturligvis atter let kritiseres. Hensigten er imidlertid alene at opfordre Folk til at søge at undgaa at fodre uøkonomisk og derimod — støttet til de stedlige Erfaringer fra Aar til Aar — forsøge at afpasse Fodermængden ikke alene efter hele Besætningens, men ogsaa saavidt muligt efter det enkelte Individ's Ydeevne. — Som nogle af de Fejl, der hyppigst begaaes ved de store Besætninger, kan dernæst nævnes: 1) Sommerkælvare, Kastere og Overløbere fodres for slapt i Indbindings-tiden, 2) Gammelmalkere og særlig Goldkøer fodres derimod ofte unødvendig rigelig om Vinteren, idet der foruden Hø- og Rodfrugter tillige gives dem flere Pund Kraftfoder daglig, 3) de bedste Nykælvare faa for lidt eller de simpleste faa for meget, 4) aftager Mælkeudbyttet henimod Foraaret, forøges Kraftfoderet, i Stedet for at det oftere bør formindskes; — og endelig maa det erindres, at de Køer, der skulle omsætte meget Hø, kun bør have lidt Kraftfoder, samt at et stort Oliekagefoder kun udnyttes fuldt ud ved Siden af mange Rodfrugter.

Vinteren var stræng og langvarig; men da Foraaret først kom, blev der hurtig god Græsning, saa at Køerne dog kom nogenlunde tidlig ud (i Begyndelsen af Maj) og fandt nok at æde af. I Juni kom der en tør Periode, der f. Ex. i Holbæk Amt var saa langvarig, at der var ved at blive Græsmangel. Der var derfor mange (se

Tab. III. Sommerfodring

Mælkeriernes Nr.	Kholdets Størrelse	Antal Græsdage.	Produktion pr. Ko.						Mælkeforbrug til 1 Pd.		Salgspris i Kr. pr. 100 Pd.				
			Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost	Pd. Svin	Sk. Mælk anvendt til		Smør	frisk Ost	Smør	Ost	Svin	Skummet Mælk	
							Salg Pd.	Kalve og Husholdning							
1	116	150	1968	74	87	142	13	372	26.2	13.7	84.40	21.00	25.29*)		
2	78	169	2368	88	58	140	59	297	25.5	16.4	77.00	17.00	25.00*)	1,60	
3	50	70	1875	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4	85	-	2694	94	79	101	31	612	28.0	15.6	85.00	12.50	22.90	1,00	
5	32.7	155	3091	100	157	143	66	524	30.1	13.9	80.42	15.04	23.80*)	1,40	
6	44	157	2284	92	-	116	-	341	24.5	-	87.70	-	26.70*)		
7	104	153	2375	89	56	176	70	333	26.1	14.8	85.45	14.00	23.60	1,00	
8	63	165	1737	72	42	76	-	487	23.4	13.7	79.40	18.00	23.10*)		
9	158	169	2114	69	113	150	10	174	30.2	16.0	81.00	14.00	24.75	2,00	
10	71	132	1651	67	67	87	20	181	24.4	16.4	79.36*)	14.00	25.25*)	1,00	
11	207	101	2579	95	115	120	13	339	25.6	13.7	83.00	18.10**)	25.40*)	1,50	
12	162	140	2289	78	55	202	199	499	27.1	13.4	85.00	14.00	24.30*)	1,00	
13	80	147	2028	77	89	125	68	283	26.2	13.9	79.05	15.00	23.22*)	1,50	
14	88	162	2244	-	-	-	-	-	27.2	13.1	76.01	12.83	23.75*)		
15	38	170	2106	77	49	118	-	563	27.1	12.9	79.50	18.00	27.60*)		
16	171	126	2409	81	111	133	154	444	27.0	12.4	83.86	23.25**)	25.11*)	1,20	
17	190	101	1330	50	47	117	10	202	26.1	14.5	83.00	14.00	25.00*)	0,70	
18	27.3	-	2830	101	149	144	11	197	27.6	13.7	89.70	15.00	26.75*)	1,50	
19	267	161	2893	99	77	115	117	718	28.7	15.4	81.10	13.80	25.60	1,10	
20	280	134	2048	79	37	93	25	360	25.1	12.4	89.00	16.00	24.00*)	2,00	
21	150	72	715	27	33	84	13	114	24.9	13.1	84.67	16.00	24.33*)	1,00	

*) Gjennemsnitspris for hele Aaret.

**) En Del Sødmælk var anvendt til Ostelavningen.

Mælkerindbytte paa 21 Gaarde i 1895.

Foder pr. Ko				Mælkerisystem	Anmærkning	Sommeren 1894	
Pd. Kraftfoder	Pd. Kløverhø	Pd. Enghø.	Tdr. Land Græs-areal			Pd. Mælkoudbytte pr. Ko.	Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør
93	164	86	c. 0.6	$\frac{1}{7}$ - $\frac{7}{9}$ Is, $\frac{8}{9}$ - $\frac{31}{10}$ Bøtter. Vand og Is.	En kort Tid Græsmangel. Rigelig Græsning.	2057	27.3
-	-	-	c. 0.8			2551	25.8
9	590	-	c. 0.6	Mælkesalg.	Staldfodring $\frac{6}{6}$ - $\frac{14}{6}$.	-	-
255	-	*)	c. 1	K. & H.'s Centrifuge.	6 Ugers Staldfodring.	2333	29.3
-	-	-	c. 0.9	Alfa K.-Separator.	Sjalden rigelig Græsning.	2539	32.1
-	-	-	c. 0.9	Haandseparator Alfa B.	Rigelig Græsning.	2417	28.2
125	158	284	c. 0.8	Alfa-Ponny-Separator.	Rigelig Græsning.	-	-
-	-	-	c. 0.7	K. & H.'s Centrifuge.	Rigelig Græsning.	1749	24.0
-	-	-	c. 1.2	Bøtter og Is $\frac{1}{6}$ - $\frac{31}{6}$.	Tilstrækkelig Græsning.	1732	31.0
116	-	211	c. 1.3	Alfa-Ponny-Separator.	Staldfodring $\frac{26}{6}$ - $\frac{19}{7}$.	1505	23.7
515	307	-	c. 1.3	B. & W.'s Centrifuger.	Staldfodring $\frac{7}{6}$ - $\frac{25}{7}$.	2526	27.1
50	-	-	c. 0.9	Alfa-Separator.	Staldfodring $\frac{22}{6}$ - $\frac{12}{7}$.	2097	26.5
106	-	-	c. 1.0	Laval's Separator.	Rigelig Græsning.	1705	27.1
312	75	90	c. 0.7	B. & W.'s Centrifuge.	Enggræsning.	1739	27.2
-	-	-	c. 1.1	Bøtter og Is.	Rigelig Græsning.	2316	27.0
96	-	-	c. 0.7	Alfa-Separator.	Staldfodring $\frac{22}{6}$ - $\frac{25}{7}$.	2210	26.8
69	-	523	c. 0.8	B. & W.'s Centrifuge.	Staldfodring $\frac{26}{6}$ - $\frac{26}{7}$.	-	-
403	73	175	**))	B. & W.'s Centrifuge.	Staldfodring hele Sommeren.	3388	24.0
298	-	312	-	Alfa-Separator.	Rigelig Græsning.	2857	28.1
53	-	-	c. 1.1	Alfa-Separator.	Staldfodring $\frac{21}{6}$ - $\frac{15}{7}$.	-	-
10	-	-	c. 0.6	B. & W.'s Centrifuge.	Ualmindelig rigelig Græsning.	1574	26.3

*) 840 Pd. Sukkerroeaffald.

**) Desuden er anvendt Grøntfoder fra 14 Tdr. Ld., c. 188,800 Pd. samt 150 Tdr. Gulerødder, 214 Tdr. Turnips og 40 Tdr. Rutabaga.

Tab. III), som staldfodrede 4—5 Uger i Juni og Juli; men som Regel kunde der fodres med det grove og tørre Græs og senere med Lejesæd, Blandsæd og nyt Hø, saa at stort Tilskud af Kraftfoder var ikke nødvendigt. — I mange Egne var der dog Græs nok til hele Sommeren. Hyppige Byger i Slutningen af Juli og Begyndelsen af August kaldte Græsset frem lige saa hurtigt, som Kørerne kunde æde det af; og flere Korrespondenter meddelte da ogsaa, at »Sommeren gav ualmindelig rigelig Græsning«. Nogle Steder saa man i Slutningen af August, at Kørerne umulig kunde overkomme at æde al den forhaandenværende Kløver, og trods Sædhøstens Travlhed maatte man til at bjærge Efterslæt og Agerhø, hvilket lykkedes ret godt.

Ved de lyse Nætters Ophør i Begyndelsen af August var der vel nogle Dage, hvor vedvarende Regn og Storm gjorde Opholdet paa Marken meget uheldigt for stærkt malkende Køer, saa at de maatte tages paa Stald om Natten; men iøvrigt var Sommeren behagelig; Vejret var hverken hedt eller koldt og raat, og Kørerne befandt sig særdeles vel. Man hørte ogsaa hyppig, at der ikke alene var megen Mælk, men at Mælken tilmed gav ualmindelig meget Smør. Vil man søge denne Paastand bekræftet ved Tallene i Tabel III, hvor Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør er opført for begge Somrene 1894 og 95, finder man, at bortset fra Nr. 6, der er gaaet over fra Mælkekjærning til Centrifuge, og som derfor ganske naturlig har faaet et betydelig forøget Smørudbytte af Mælken, have vel Nr. 10, 12, 15, 16, 18 og 19 ikke formaaet at nedbringe Mælkeforbruget, men at dette derimod er Tilfældet hos Nr. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11, og 21.

Tvilsomt er det dog, om denne ingenlunde ubetydelige Nedgang i Mælkeforbruget, som mange Andelsmælkerier glædede sig ved, fortrinsvis skyldtes det gode Foderaar, eller om Aarsagen ikke bør søges dels i den nu mange Steder vakte Interesse for at udsætte Køer

med særlig mager Mælk og dels i den stadige og gode Renscumning, der nu er bleven almindelig, og som særlig skyldes Konsulent Dencker, der atter og atter har paa-vist, at det er daarlig Økonomi at stole paa, at Centri-gerne nok skumme rent, istedetfor jævnlig at lade Skummet-mælkens Fedtindhold bestemme i et kemisk Laboratorium. — Trindt om i Amterne sørger Mejeristernes Foreninger nu for, at Skummetmælken analyseres en Gang maanedlig, hvortil Udgiften kun er en Snes Kroner aarlig, medens et for stort Indhold af en Tiendedel Procent (0,20 i Stedet for 0,10) gjør et Tab af 3 Procent af Smør-mængden, altsaa af 1 Drittel Smør om Ugen, hvor der produceres 33 Dritler.

Hvad Smørrets Produktion angaar, er man nu paa de fleste større Mælkerier gaaet over til at pasteurisere Fløden og anvende forplantet Syre. Denne nye Arbejds-maade stiller forøget Krav til Anvendelsen af Is; men ogsaa i saa Henseende var Aaret heldigt. Det var let at faa samlet Is i stor Mængde, og hvor Ishusene have vist sig at være for smaa, er man ofte i Aarets Løb gaaet til at bygge dem større og forsyne dem med Kølerum til Smørrets Opbevaring.

Som allerede foran nævnt var det ikke Produktions-vilkaarene, der gave Aaret et daarligt økonomisk Re-sultat. Det var de nedadgaaende Priser paa de to store Salgsprodukter, Smør og Svin. Størst var Nedgangen paa Svinene, og Priserne synes ved Aarets Slutning at ville blive endnu daarligere paa det kommende Aars-regnskab. Gjennemsnittet af de paa Tab. III opførte Svinepriser er 24,77 Øre pr. Pd. levende Svin, medens det tiltvarende Tal for det foregaaende Aar var 29,31; der er altsaa en Nedgang af 4,54 Øre eller 15,5 Procent. Den højeste Pris, 27,60 Øre pr. Pd., opnaedes af Nr. 15; men denne Korrespondent fik Aaret før 31,80, og han maatte altsaa lide en Nedgang af 4,20 Øre pr. Pd.

Den væsentligste Aarsag til denne store Nedgang i Prisen ligger det nær at søge i vor egen store Produk-

tion, der udgjør den betydeligste Del af det første Klasses Bacon, som paa det engelske Marked konkurrerer med de engelske og irske Varer. Ses der paa hosstaaende to Tabeller over Danmarks Overskudsudførsel og Eng-

Danmarks Overskuds-Udførsel af

	levende Svin	Flæsk og Skinker
1885-86.....	192.872 Stk.	19.200.000 Pd.
86-87.....	249.132 —	28.000.000 —
87-88.....	60.377 —	59.800.000 —
88-89.....	21.530 —	65.400.000 —
89-90.....	64.737 —	58.600.000 —
90-91.....	196.087 —	56.393.753 —
91-92.....	199.731 —	71.371.744 —
92-93.....	53.992 —	76.488.417 —
93-94.....	82.632 —	85.088.864 —
94-95.....	173.216 —	99.427.678 —

Indførsel til England.

Bacon fra	1891	1892	1893	1894	1895
	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.
Danmark.....	580.868	671.882	711.854	766.828	1.013.930
Tyskland.....	3.748	3.089	9.744	339	282
Kanada.....	151.109	239.121	193.773	254.443	268.886
Foren. Stater ...	2.675.054	2.895.951	2.177.293	2.561.203	2.649.482
Andre Lande ...	99.430	71.335	106.223	133.790	130.838
Ialt...	3.510.209	3.881.378	3.198.887	3.716.603	4.063.418

lands Indførsel af Bacon, viser det sig, at Flæsket fra de forenede Stater ikke var saa meget 1895 som 1891, og Mængden fra Tyskland, Kanada og andre Lande er ikke stor. Det er Tilførslen fra Danmark, der omfatter den hele Stigning i de fem sidste Aar. Da Tilførslen i

1893 var mindre end sædvanlig, gik Prisen paa Bacon op, og mange engelske og irske Landmænd forøgede deres Svinehold. Nu har Tilførslen fra Amerika atter naaet den tidligere Størrelse, England har selv mange Svin, og Danmark kommer med den dobbelte Mængde imod for fem Aar siden, og saa gaar Prisen ned. Forhaabentlig ville de lave Priser fremkalde forøget Forbrug; men i og for sig er det jo mærkværdigt, at vor i 1889—1890 store Overskudsexport er fordoblet paa 5 Aar.

Andelsslagterierne have havt stor Tilgang, og trods de lave Flæskepriser er der oprettet nye Slagterier saavel i Jylland som paa Øerne, og nu da Tyskland ved Aarets Slutning lukker for de store Svin, synes endnu flere Slagterier at skulle oprettes. I Tab. IV ses, at Herregaardene ikke sælge mere end et Svin pr. Ko; men omsættes Exporten af Flæsk og Skinker ved Division med 120 til levende Svin og hertil føjes Antallet af exporterede levende Svin, viser det sig, at der var en Overskudsudførsel af over 1 Million Svin foruden Landets meget betydelige Forbrug, der maa antages at være mindst en halv Million Svin, og da Antallet af Landets Malkekøer kun er ca. en Million, maa det antages at være fortrinnsvis de mindre Landbrugere, der have forøget Svineholdet. Denne Antagelse vil sikkert kunne bekræftes af Andelsslagterierne. Paafaldende har det i hvert Fald været for mig ikke alene i Jylland, men ogsaa paa Øerne, hos mange af Mælkeriernes mindre Andelshavere at se, hvorledes Svinene overfylde Kostaldene. Besætninger med f. Ex. 2 Køer og 6—10 Svin eller 6—7 Køer og 20 Svin er det ingenlunde ualmindeligt at finde, naar man kører omkring til de Mælkeleverandører, hvis Mælk ved Indvejningen lugter særlig »svinagtig«.

For en Del ville vel nok disse forholdsvis meget store Svinehold strax indskrænkes, nu da Priserne paa alle Svin ere gaaede ned, og som et Tegn i saa Henseende kan det nævnes, at Maanedsgrise, der i Foraaret kostede 10—11 Kr. pr. Stk., i Efteraaret vanskelig kunde

Tab. IV. Udbytte af skummet Mælk, Svinehold
og Osteproduktion 1894—95.

Mælkeriernes Nr.	Svineholdet							Sk. Mælk pr. Ko		Osteprod. pr. Ko.		Udbyt. pr. Ko af Svin, Ost og sk. M.	
	Solgt Grise pr. Ko. Kr.	Solgt og forbrugt Fedesvin pr. Ko (levende Vægt)			Kraftfoder til Svinene (pr. Ko)		Ialt med Fradrag af Kraftfoderets Værdi	Salg Kr.	Til Kalve og Hus-holdningsbrug Kr.*)	Pd. frisk Ost	Kr. **)	Ialt Kr.	Med Fradrag af Svinenes Kraftfoder Kr.
		Forbr. Pd.	Solgt Pd.	Kr.	Pd.	Kr.							
1	0.30	27	257	69.35	992	39.68	29.97	0.27	9.87	167	27.66	107.45	67.77
2	0.21	47	233	70.00	738	29.52	40.69	2.19	8.55	98	14.46	95.41	65.89
3	-	-	-	34.85	527	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	19	165	43.66	534	21.36	22.30	0.54	11.88	162	15.00	71.08	49.72
5	0.30	61	226	68.31	745	29.80	38.81	2.60	11.69	265	35.80	118.70	88.90
6	-	22	211	62.21	595	23.80	38.41	-	14.43	-	-	76.64	52.84
7	6.41	37	316	84.72	1050	42.00	49.13	1.47	10.04	66	8.26	111.00	69.00
8	-	14	139	35.34	513	20.52	14.82	-	12.80	55	8.82	56.96	36.44
9	-	23	227	61.38	945	37.80	23.58	0.36	6.64	113	12.74	81.12	43.32
10	-	12	162	43.94	585	23.40	20.54	0.46	7.20	166	19.08	70.68	47.28
11	0.77	7	233	60.96	1102	44.08	16.65	0.33	10.87	218	29.43	102.36	58.28
12	2.53	-	405	98.42	1705	68.20	32.75	3.49	15.51	96	12.04	131.99	63.77
13	-	17	233	58.05	1386	55.44	2.61	2.15	14.90	113	15.30	90.40	34.96
14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	-	31	206	65.41	566	22.64	42.77	-	15.54	55	8.68	89.63	66.99
16	-	12	254	66.87	831	33.24	33.65	3.40	12.92	206	34.64	117.83	84.59
17	0.42	16	240	64.00	1036	41.44	22.98	0.19	11.28	116	13.02	88.91	47.47
18	4.85	-	289	77.31	1232	49.28	32.88	0.45	3.89	325	46.17	132.67	83.39
19	0.60	10	165	45.02	550	22.00	23.62	2.06	14.23	128	15.32	77.23	55.23
20	0.89	26	160	44.64	707	28.28	17.25	1.48	7.36	97	13.92	68.29	40.11
21	0.34	10	236	59.86	987	39.48	20.72	0.55	10.63	169	19.23	90.61	51.13

*) Den skummede Mælk til Husholdning, Kalve m. m. beregnes til 1 Ø. pr. Pd.

**) Hvor Ostens Svind ej er opgivet, er beregnet 10 pCt. for frisk og 20 pCt. for lagret Ost.

anbringes til 3 Kr. pr. Stk., men iøvrigt have saavel store som smaa Landmænd faaet god Rede paa at producere et Pund levende Svin for 4—4,5 Pd. Kraftfoder, og kan dette kjøbes under 4 Øre pr. Pd. og Grisene under 5 Kr., saa faas ikke alene Gjødningen, men ogsaa et lille Pengeudbytte ved at sælge Slagterisvin til 20 Øre pr. Pd., idet man ved Grønt fra Haven, Nælder og Rodfrugter kan fodre saavel Søer som Polte meget billigt. Hvor Pasningen derimod er skjødesløs, og hvor Uheld tilstøde, give de nuværende Priser ofte Tab i Stedet for Fortjeneste.

Vil man i Tab. IV søge Oplysning om, hvilken Indtægt Gaardene have havt af Svineholdet, vil man se, at denne kan være meget forskjellig, varierende fra nogle faa Kroner og indtil over 50 Kroner pr. Ko, og tages denne Indtægt, som hidtil sket er, ind i Regnskabet som Erstatning for Vallen og Kjærnemælk og Skummetmælk, kan det samlede Udbytte pr. Ko jo stærkt paavirkes af Forhold, der egentlig ikke vedkomme Udbyttet af Køerne, idet denne Svineindtægt nu langt mere end for 10—20 Aar siden paavirkes saavel af Svinenes Trivelighed som af de tilfældige Afsætningsvilkaar i Aarets Løb, og dette desto mere jo større Svineholdet forholdsvis er. Den meget regnskabskyndige Korrespondent Nr. 5 foreslaar derfor, at Svineregnskabet holdes for sig selv, saaledes at der til Indtægt for Køerne kun regnes den i Svinestalden anvendte Mængde Mælk og Valle omsat til Kraftfoderenheder ved Dividering henholdsvis med 6 og 12. Selv har han f. Ex. iaar givet Svinene 330 Pd. Skummetmælk og Kjærnemælk samt 3336 Pd. Valle pr. Ko, hvilket svarer til $55 + 278 = 333$ Kraftfoderenheder, der omsat i Penge giver 13,32 Kr., medens hans Indtægt af Svinene i Tab. IV er opført med 38,81 Kr., altsaa meget mere. Og dette Forslag vil derfor sandsynligvis blive taget til Følge i kommende Aarsberetninger.

Ostepriiserne have mærkelig nok været forholdsvis gode her i Landet i det sidste Aarstid. Som i Indledningen

nævnt vare de ualmindelig lave i Amerika og England. I Holland gik Prisen allerede 1894 stærkt ned og i Sverrig kunde helfed, prima, vellagret Cheddar Ost af 1894 Produktionen kun opnaa 80 Øre pr. Kilo imod 1 Kr. Aaret forud. — Her i Danmark foranledigede de lave Smørpriser i 1894, som i sidste Aarsberetning omtalt, at mange Mejerister fik Lyst til dels at lave Sødmælksost og dels at blande Sødmælk i Skummetmælken. Dette er fortsat i 1895; men man frygtede stadig et stærkt Prislefald. Et saadant kom dog ikke, — formentlig just fordi Frygten derfor var til Stede og foranledigede, at hver enkelt Producent var forsigtig med ikke at »lave Overproduktion«.

Ogsaa Afsætningen af almindelig Skummetmælksost gik godt. Enkelte af Korrespondenterne maatte fortryde at have solgt paa Levering til 11 Øre for hele Aaret; thi hjemme kunde der om Sommeren let faaes 15—16 Øre pr. Pd. — Mærkeligt er det, at Producenterne ikke blive kloge i saa Henseende og indse, at med Ost er Kontrakthandel endnu mere mislig for Producenterne end med Smør. Falder Prisen, vil Ostehandleren altid i Løbet af Aaret kunne kassere Partiet eller udskyde en stor Del deraf, eller Producenten kan ikke faa sine Penge; og stiger Prisen, kan Producenten, som f. Ex. iaar, komme til at nøjes med mange Procent for lidt. Den ærlige Ostehandler vil helst kun købe, hvad han ser, eller Produktioner, som han kjender. — Meget bedre end Kontrakthandel er saa ren Tillidshandel, saaledes at man lader Ostehandleren selv bestemme Prisen paa hver Sending; men hvorfor ikke handle med Ost og Smør ligesom med Korn, Heste eller et hvilket som helst Produkt? — Producenten maa lægge sig efter den nødvendige Varekundskab og saa selv efter Markedets Stilling skjønne, om den budte Pris er antagelig.

Sidst paa Vinteren og i Foraarsmaanederne blev Efterspørgslen saa livlig, at renommerede Andelsmølkier fik 15—16 Øre for et Par Uger gammel Centrifuge-

ost, og da Bestyrerne ønskede at faa et passende Lager, sattes Prisen senere op til 16—18 Øre, som enkelte Mælkerier holdt indtil Aarets Slutning, idet de fleste dog nøjedes med 15—16 Øre, idet de frygtede, at de dalende Svinepriser skulde foranledige en stærkt forøget Produktion, og det under disse Forhold blev anset for rigtigt at holde paa Kunderne. — I sin Helhed maa Aaret siges at have været godt for Ostproduktionen, og f. Ex. Nr. 5, 16 og 18 fik en god Indtægt. — Den i 1889 vaagnende Interesse er blevet forøget. De dygtige Producenter have havt Lejlighed til at faa Arbejdet ret godt betalt, og mange flinke Mejerister have faaet den Opmuntring at se, at det vel kan lønne sig at lave en vis Mængde god Ost og anvende Omhu paa at passe den. — Det er utvivlsomt, at en Del god Ost til moderat Pris vil kunne finde Afsætning herhjemme, og at Forbruget af en saadan Vare efterhaanden vil kunne tiltage; men erindres maa det, at hele den ofte omtalte Indførsel af Ost kun beløber sig til halvanden Million Pund aarlig eller med andre Ord kun et Kvantum som 4 jævnt store Mælkerier vilde kunne lave, hvis al deres Mælk blev lavet i Sødmælksost; og da den fremmede Ost kun meget vanskelig kan fortrænges fra Restaurationer og Hoteller, bør man kun gaa forsigtig frem med Produktionen af hel Sødmælksost, hvorimod en Kvartsødmælksost til 30 Øre vil kunne trænge ind i mange Husholdninger.

I Tabel V og VI er Mælkeriernes Aarsregnskab opgjort paa sædvanlig Maade. Hvad først Mængden af det anvendte Kraftfoder angaar, saa er denne jo meget vexlende fra Gaard til Gaard; men erindres maa det, at just de Gaarde, der have givet Køerne mindst Kraftfoder, som Regel have flest Græsdage (se Tabel III). Nr. 18 har hele Aaret havt Køerne paa Stald, og Nr. 21 holdt Køerne paa Vinterfoder indtil 4. Juni, hvorefter

Tab. V. Mælkeriernes

Mælkeriernes Nr.	Koholdets Størrelse	Antal Dage*)		Opfodret til Køer og Svin, alt reduceret til Pd. Kraftfoder.						Produceret pr. Ko						
				Køerne			Svinene			Ialt Værdi Kr. Øre	Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost	Sk. Mælk anv. Pd. til		Pd. Svin
				Pd. Kraftfoder	Pd. Hø, Roer etc.	Ialt Pd.	Værdi Kr. Øre	Pd. Kraftfoder	Værdi Kr. Øre					Salg	Kalve og Husholdn.	
1	115,5	369	899	649	1548	63,75	992	39,68	103,43	4542	163	167	27	987	284	
2	78	370	980	1116	2096	85,91	738	29,52	115,43	4350	138	98	137	855	280	
3	54	365	1163	1201	2364	100,35	527	-	-	5504	-	-	-	-	-	
4	87,5	365	1213	1217	2430	100,67	534	21,36	122,03	5402	189	162	54	1188	184	
5	33,7	365	1075	847	1922	80,90	745	29,80	110,70	5616	192	265	186	1169	287	
6	43	365	809	1433	2242	92,06	595	23,80	115,86	5331	201	»	»	1443	233	
7	102	370	1476	940	2416	98,64	1050	42,00	140,64	5065	151	66	147	1004	353	
8	63,5	363	303	1174	1477	59,64	513	20,52	80,16	3657	144	55	-	1280	153	
9	159	367	576	460	1036	41,44	945	37,80	79,24	3373	110	113	18	664	250	
10	73,5	365	1020	915	1935	78,97	585	23,40	102,37	4205	162	166	46	720	174	
11	208,5	365	1348	1344	2692	112,21	1102	44,08	156,29	5527	208	218	22	1087	240	
12	164,5	368	1112	1206	2318	96,62	1705	68,20	164,82	5177	168	96	349	1551	405	
13	80	365	1247	1110	2357	94,28	1386	55,44	149,72	4403	160	113	143	1490	250	
14	88	365	1495	966	2461	104,02	-	-	-	5343	-	-	-	-	-	
15	38	370	805	880	1685	68,78	566	22,64	91,42	4621	159	55	-	1554	237	
16	171	365	1198	1214	2412	101,97	831	33,24	135,21	5042	172	206	272	1292	266	
17	195	372	1428	1457	2885	112,39	1036	41,44	153,83	5277	174	116	25	1128	256	
18	25,6	365	2757	1745	4502	190,00	1232	49,28	239,28	6133	220	325	30	389	289	
19	267	365	1215	1475	2690	114,16	550	22,00	136,16	5578	193	128	186	1423	175	
20	280	361	1139	1561	2700	110,42	707	28,28	138,70	4819	176	97	74	736	186	
21	165	367	1686	1701	3387	145,00	987	39,48	184,48	4782	148	169	55	1063	246	

*) »Antal Dage« vedkommer særlig Fodringsen, og hvor intet andet er opgivet er der regnet fra Indbindingsdag til Indbindingsdag.

Aarsregnskab.

Produktets Værdi				Produktionens Værdi med Frdrag af Foderets Værdi	Kvægrace	Skumningssystem	Tillæg og fedet Antal Kalve
Smør Kr. Ø.	Sød Mælk ej anv. til Smør- og Osteproduktion å 4 1/2 Ø. pr. Pd.	Svin, Ost og skummet Mælk Kr. Ø.	Ialt Værdi Kr. Ø.				
135,17	2,43	107,45	245,05	141,62	Jydsk	Bøtter og Is	23
110,16	22,23	95,41	227,80	112,37	Rødt dsk. Malkekvæg	Vand og Is	17
-	-	-	188,79	88,44	Rødt dsk. Malkekvæg	Malkesalg	15
164,49	8,91	71,08	244,48	122,45	Rødt dsk. Malkekvæg	K. & H.s Centrifuge	25
160,71	4,91	118,70	284,32	173,62	Rødt dsk. Malkekvæg	Alfa-K-Separator	7
179,76	3,69	76,64	260,09	144,23	Rødt dsk. Malkekvæg	Mælkekjærning og Alfa-B-Separator	13
135,81	24,71	111,00	271,52	130,88	Rødt dsk. Malkekvæg	Is, Bøtter og Centrif.	18
117,00	3,92	56,96	177,88	97,72	Jydsk	K. & H.s Centrifuge	17
89,51	3,15	81,12	173,78	94,54	Jydsk	Bøtter og Is	30
128,56	3,74	70,68	202,98	100,61	Jydsk	Alfa-Pony-Separator	19
174,90	÷ 2,48*)	102,36	274,78	118,49	Rødt dsk. Malkekvæg	B. & W.s Centrifuge	106
146,22	16,11	131,99	294,32	129,50	Rødt dsk. Malkekvæg	Alfa-Separator	50
132,08	2,79	90,40	225,27	75,55	Jydsk	Lavals Separator	31
-	-	-	-	-	Rødt dsk. Malkekvæg	B. & W.s Centrifuge	36
121,50	6,98	89,63	218,11	126,69	Jydsk	Bøtter og Is	16
147,10	5,49	117,83	270,42	135,21	Rødt dsk. Malkekvæg	Alfa-Separator	68
145,66	33,75	88,91	268,32	114,49	Rødt dsk. Malkekvæg	B. & W.s Centrifuge	64
195,08	4,37	132,67	332,12	92,84	I Reglen Jydsk	B. & W.s Centrifuge	-
160,19	4,59	77,23	242,01	105,85	101 jydske, 166 røde	Alfa-Separator	67
161,49	13,14	68,29	242,92	104,22	Rødt dsk. Malkekvæg	Alfa-Separator	60
123,90	14,99	90,61	229,50	45,34	Rødt dsk. Malkekvæg	B. & W.s Centrifuge	47

*) Lidt Mælk fra Fedekøer er indgaaet i Smørproduktionen.

han gav Grønt paa Stald indtil 26. Juli, hvilken Dag Kørerne først kom paa Græs.

Den samlede Mælkemængde for Aaret viser sig at variere fra 3373 til 6133 Pd. pr. Ko, og ses der bort fra den exceptionelle Bedrift Nr. 18, vil man finde, at Tallene paa 2 Undtagelser nær (Nr. 4 og 14) ere større iaar end sidste Aar. Gjennemsnittet af det aarlige Mælkeudbytte pr. Ko var for de 16 Gaarde 1894 kun 4441 Pd. Mælk, hvorimod det i 1895 naaer op til 4803, hvilke Tal formentlig kunne tages som et paalideligt Vidnesbyrd om, at Aaret har været gunstigt for Mælkeproduktionen, hvortil kommer, som tidligere paavist, at Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør ogsaa stillede sig gunstigt.

Som Resultatet af Opgjørelsen i Tabel V maa man betragte Rubriken »Produktionens Værdi med Fradrag af Foderets Værdi«. For 15 Gaardes Vedkommende kan denne sammenlignes for 1894 og 1895, og Resultatet bliver da det, at Gjennemsnittet i 1894 var 114,41 Kr., medens det i 1895 er 114,92 Kr., altsaa der er en tilsyneladende Balance; men denne er kun opnaaet derved, at Værdien af det hjemmeavlede Foder er nedsat fra 4 $\frac{1}{2}$ til 4 Øre pr. Kraftfoderenhed eller med 11 pCt. — Forholdet er det, at Landmændene ere gaaede over fra Kornsalg til Mælkeproduktion, og efterhaanden som Kornet er dalet i Pris, maa Kornet og Hø og Rodfrugter beregnes til en lavere og lavere Pris. Selve Kørerne ere i Aarenes Løb blevne bedre og bedre som Mælkeproducerer; men samtidig med, at Kornet er dalet i Pris, er Værdien, hvortil 1 Pd. Mælk kan udbringes, ogsaa gaaet ned. Sammenlignes f. Ex. i Tab. VI 1895 med 1893, vil det ses, at med Undtagelse af Nr. 6, der er gaaet over fra Mælkekjærning til Centrifuge, er Værdien, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt for hver enkelt Korrespondent, gaaet ned $\frac{1}{2}$ —1 Øre, og Nr. 14, 15 og 21 have maattet lide en endnu større Nedgang. — Jo billigere Kornet og særlig Hveden bliver, og desto mere usandsynligt det er,

Tab. VI. Opgjørelse af den Værdi, hvortil 1 Pd.
Mælk er udbragt.

Mælkeriernes Nr.	Produktionens Værdi pr. Ko				1 Pd. Mælk udbragt i Øre					
	Smørudbytte Kr. Øre	Svin, Ost, sk. Mælk med Fradrag af Svinenes Kraftfoder	Værdien af sød Mælk ej anvendt til Smør- og Ostproduktion (å 4 $\frac{1}{2}$ Øre pr. Pd.)	Ialt Kr. Øre	Pd. Mælk pr. Ko	1895	1894	1893	1892	1891
1	135,17	67,77	2,43	205,37	4542	4,54	5,18	5,10	5,69	5,01
2	110,16	65,89	22,23	198,28	4350	4,56	4,50	5,11	5,37	5,06
3	-	-	-	188,79	5504	3,43**)	-	-	-	-
4	164,49	49,72	8,91	223,12	5402	4,01	4,54	-	-	-
5	160,71	88,90	4,91	254,52	5616	4,53	4,36	5,27	5,42	4,94
6	179,76	52,84	3,69	236,29	5331	4,43	4,44	4,60	4,73	4,42
7	135,81	69,00	24,71	229,52	5065	4,53	-	-	-	-
8	117,00	36,44	3,92	157,36	3657	4,30	5,08	4,69	5,60	5,01
9	89,51	43,32	3,15	135,98	3373	4,06	4,59	4,61	4,82	4,42
10	128,56	47,28	3,74	179,58	4205	4,27	4,77	-	5,22	4,91
11	174,90	58,28	÷ 2,48*)	230,70	5527	4,17	4,34	4,71	-	5,29
12	146,22	63,77	16,11	226,10	5177	4,37	4,72	4,94	5,63	4,82
13	132,08	34,96	2,79	169,83	4403	3,86	4,19	4,73	5,28	5,43
14	-	-	-	218,53	5343	4,09	4,55	5,10	4,82	5,04
15	121,50	66,99	6,98	195,47	4621	4,23	5,04	5,26	5,24	4,82
16	147,10	84,59	5,49	237,18	5042	4,70	4,89	5,07	-	-
17	145,66	47,47	33,75	226,88	5277	4,30	-	5,03	-	5,23
18	195,08	83,39	4,37	282,84	6133	4,61	4,66	-	-	-
19	160,19	55,23	4,59	220,01	5578	3,95	4,37	4,69	4,98	-
20	161,49	40,11	13,14	214,74	4819	4,46	-	-	-	-
21	123,90	51,13	14,99	190,02	4782	3,98	4,83	5,22	5,47	5,25

*) Lidt Mælk fra Fedekøer er indgaaet i Smørproduktionen.

***) Nettopris for Levering til Andelsmælkeri.

at Danmark atter i nær Fremtid vil blive kornudførende, desto mere naturligt og økonomisk rigtigt vil det formentlig være, at danske Landmænd lægge Vind paa Foderdyrkning istedetfor Korndyrkning, saaledes at særlig Hø og Rodfrugter kan komme til mere end hidtil at udgjøre Hovedbestanddelen af Vinterfoderet.

Nr. 18 er den Korrespondent, der søger at omsætte det største Foder gennem Køerne; men i Tabel V kommer han til at staa ugunstigt i Sammenligning med de andre, baade fordi han staldfodrer hele Aaret og saaledes faar meget Kraftfoder ført til Udgift, og fordi han har en ret betydelig Kjødproduktion, der ikke er ført til Indtægt i Tabellen. — I Aarets Løb har han solgt 28 Stk. fedede Udsætterkøer for 4275 Kr. og indkjøbt 32 ældre Kælvkøer for 3602,50 Kr. Paa Omsætningen er altsaa tjent 672,50 Kr., hvorhos Bestanden er forøget med 4 Køer à 120 Kr., og der er solgt Spædekælve for 155,50 Kr. — Fodringen har saaledes givet en Indtægt af 1308 Kr. = 51,09 Kr. pr. Ko foruden de 6133 Pd. Mælk. For Sammenligningens Skyld bør Kælvene vel ikke regnes med til Indtægten, men denne er dog c. 45 Kr. pr. Ko, altsaa svarende til Værdien af 1000 Pd. Mælk.

Den nye Korrespondent Nr. 3 har ønsket, uagtet han ikke selv har Mælkeri, at faa sit Regnskab inddraget i Tidsskriftets Mælkeriberetning. Saavel paa Tab. V som Tab. VI kommer han imidlertid til at staa uheldig i Sammenligningen, dels fordi hans Svinehold, hvortil han kan købe Kjærnemælk og Valle, ikke er regnet med som Indtægt, og dels fordi den Pris, hvortil Mælken er anført som udbragt, er den virkelige Nettopris fra Mælkeriet, hvortil den er solgt, medens Korrespondenterne, som selv have Mælkeri, jo have Driftsudgifter at afholde, som ingenlunde ere uvæsentlige.

Om Størrelsen af disse Driftsudgifter foreligger der kun faa nøjagtige Oplysninger, og adskillige Landmænd have næppe Overblik over, hvor store Udgifterne for de

forskjellige Arbejder er hjemme paa Gaarden. Der skal derfor her mindes om, at der for to Aar siden offentligjordes Tal, der viste, at Korrespondent Nr. 5 har en Driftsudgift til det udvendige og indvendige Mælkeri, der i 1892 var steget til halvanden Øre pr. Pd. Mælk eller 75 Kr. pr. Ko. — Disse Driftsudgifter kunne passende deles i Køernes Pasning, Malkningen og Mælkens Behandling. Fra Mælkens Behandling paa Andelsmælkerierne, hvor Mælkekjørselen kommer med og udgjør en stor Part af Udgiften, véd man, at den samlede Udgift til Kjørsel og alle Udgifter paa Mælkeriet kan variere fra under 0,4 Øre til 1 Øre pr. Pd. Mælk. Driftsudgifterne ved Fremstillingen af et Pd. Smør kan veksle fra 9 til nogle og tyve Øre. Og da det synes at skulle blive en snart gennemførlig Ordning, at Malkningen kan blive udført paa Akkord, vil det formentlig være særlig tidssvarende, om Landmændene hver for sig søgte at gjøre sig Rede for, hvad Malkningen koster dem pr. Ko, pr. 100 Pd. Mælk eller pr. Dag til de forskjellige Aarstider. Nr. 11 oplyser, at hos ham har det i det sidst forløbne Aar paa to forskjellige Gaarde kostet henholdsvis 15,1 og 18,7 Øre pr. 100 Pd. Mælk om Vinteren og 22,5 og 25,5 Øre pr. 100 Pd. om Sommeren — eller pr. Ko henholdsvis 4,61 og 5,69 Kr. for Vinterhalvaaret og 5,85 og 6,71 Kr. for Sommerhalvaaret. — Malkes der ved Koner, hvorved Arbejdet som Regel bliver bedst udført, kan det formentlig angives som nogenlunde almengjældende, at Malkningen koster tæt henimod 3 Øre pr. Ko pr. Dag; og som Regel bliver Arbejdet ikke alene daarligere udført, men ogsaa dyrere, hvor der anvendes mange Malkepiger, og Anskaffelsen af disse, deres Underhold, Lønning og Tilsynet med dem o. s. v. altsammen sammenlægges, idet man — ret beset — vil finde, at deres øvrige Arbejde kun er meget lidt værd.

Til Sammenligning med Tallene i Tab. VI kan anføres hosstaaende Aarsregnskab fra samme mønsterværdige jydsk Andelsmælkeri, hvis Regnskab offentlig-

gjordes i sidste Aarsberetning. Det oprindelige Byggelaan er udbetalt, saa at der nu ikke er Udgift til Afdrag paa noget saadant, men derimod vel til Forrentning af et fast Laan og til Vedligeholdelse af Bygninger, Maskineri og Inventar, der alt holdes i god Stand. — Regnskabet omfatter Tiden fra 2. Novbr. 1894 til 1. Novbr. 1895.

Indtægter.

Salg af 163,661 Pd. Smør	146459.84	Kr.
Salg af 57,306 Pd. Ost	8779.24	-
Salg af Mælk og Fløde	312.79	-
Indtægt af Skummetmælk og Kjærnemælk	32136.98	-
Indtægt af Valle	2115.41	-
Andre Indtægter	830.93	-
	<hr/>	
	Ialt...	190635.19 Kr.

Udgifter.

	Ialt Kr.	Øre pr. 1000 Pd. Mælk	Øre pr. Pd. Smør
Kjørsel	4521.43	103.7	2.76
Lønninger	3957.05	90.8	2.42
Kul	1570.06	36.3	0.95
Is	65.00	1.5	0.04
Smørdritler	2995.58	68.7	1.83
Olie	119.80	2.7	0.07
Salt, Farve, Løbe, Soda, Kalk	752.69	17.2	0.46
Vedligeholdelse m. m.	2367.66	54.3	1.44
Renter, Skatter m. m.	895.78	20.5	0.50
Andre Udgifter	400.84	9.2	0.24
	<hr/>		
Tilsammen	17645.89	404.9	10.71

Der er ialt indvejet 4,356,957 Pd. Mælk, altsaa Mælken udbragt i 4,37 Øre pr. Pd. Mælk

Der er udbetalt for Mælk
144817,41 Kr., altsaa 3,32 - - - -
Difference . . . 1,05 Øre pr. Pd. Mælk
Driftsudgift. . . 0,40 - - - -
Overskud . . . 0,65 Øre pr. Pd. Mælk

Eller med andre Ord: et Pd. Sødmælk er udbragt i en Nettopris af 3,97 Øre (Aaret forud 4,03), idet den ikke til Ostning anvendte Del af Skummetmælken er solgt eller tilbageleveret Andelshaverne til 1 Øre pr. Pd. og Vallen til $\frac{1}{4}$ Øre pr. Pd. — Gjennemschnittsforbruget til 1 Pd. Smør var 26,53 Pd. Sødmælk (Aaret forud 26,48); og Gjennemschnittsprisen pr. Pd. var for Smør 89,75 Øre (Aaret forud 90,6) og for frisk Ost 14,6 (Aaret forud 13,48 Øre).

Grosserersocietetets Topnotering for fineste Smør.

	1885—86	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95
November ...	109.0	107.0	105.0	99.6	102.5	107.0	108.8	107.5	105.6	109.0
December ...	104.0	108.8	100.4	109.5	105.0	104.0	113.2	102.8	94.5	99.0
Januar	105.5	102.2	98.5	105.0	96.8	102.4	112.0	96.0	95.5	100.0
Februar.....	99.5	93.0	95.5	107.5	97.5	97.8	107.5	90.8	91.5	92.8
Marts	94.5	97.2	96.0	103.0	96.5	104.0	103.2	90.0	89.2	86.0
April	84.5	84.0	82.0	87.0	91.5	91.4	90.0	84.0	81.8	82.3
Maj	81.5	74.0	76.2	84.4	83.0	78.3	90.0	76.5	73.0	79.2
Juni.....	72.8	78.6	84.5	84.5	75.0	78.0	83.2	83.6	69.8	74.0
Juli	83.6	91.0	85.5	91.0	73.6	84.4	85.5	95.0	71.0	83.5
August	88.5	99.0	84.4	91.4	83.0	87.8	85.5	95.2	75.8	87.4
September ..	94.4	101.8	88.5	92.5	94.3	95.3	96.8	104.0	83.5	95.0
Oktober.....	108.5	108.0	99.3	97.6	100.2	106.0	109.3	101.5	86.0	109.4
	94.0	95.5	91.2	96.1	91.3	94.8	99.0	93.9	84.9	91.7

Smørnoteringen var i Aarets Løb endnu mere end tidligere Gjenstand for Omtale og Kritik. — Af hostaende Tabel kan det ses, hvorledes Grosserersocietetets Topnotering for fineste Smør Maaned for Maaned stiller sig i Sammenligning med de foregaaende ni Aar. Med denne Notering er der jo imidlertid den Mærkelighed, at naar man kjender alene den, saa har man hidtil været fejlagtig underrettet om Smørprisen. — Som det vil erindres, daledede først Noteringen jævnt Aar efter Aar i Forhold til de virkelig betalte højeste Priser indtil 1887, da der allerede opnaaedes en Overpris af 6—8 Kr. for

»regelmæssig Levering af extra fint Smør«. Derefter blev Forskjellen i Prisen paa fint og ordinært Smør mindre og mindre. Hver Gang et Mærke var ledigt, overbød Smørhandlerne hverandre, og særlig i Efteraaret 1892, da Overprisen for mange Mærker pludselig steg 3 Kr., viste det sig, at mange Smørhandlere tog kun ringe Hensyn til Smørrets Finhed, men mere til Mærkets Størrelse og andre Forhold. Følgen af denne mislige Handelsmaade blev, som i sidste Aarsberetning S. 126 omtalt, at det i Sommeren 1894 kom dertil, at det gode og det middelgode Smør betaltes ens, medens de daarligste Mærker opnaaede de højeste Overpriser.

Det var saaledes naturligt, at man med stor Spænding imødesaa den mere end et Aar forud bebudede Noteringsforandring, der skulde foregaa 1. Novbr. 1894, til hvilken Tid den da gængse Overpris skulde inkluderes. Alle interesserede Parter saavel i Danmark som i England vidste, at en Forandring skulde ske, og den 31. Oktbr. bekjendtgjordes da: »Ved næste Notering Torsdag 8. November vil den gængse Overpris 8 Kroner blive inkluderet i Topprisen«; hvorhos der offentliggjordes nogle meget lave Gjennemsnit af de foregaaende 14 Aars Overpriser; men andet eller mere bekjendtgjordes ikke. Stor og almindelig var derfor Overraskelsen, da Noteringen den 8. Novbr. forhøjedes fra 91 til 110.

Markedet i England havde vel den Uge været livligt, men derved kunde dog kun betinges en Stigning af 4, og der blev altsaa inkluderet ikke blot 8 men 15 i Topprisen, uden at der blev givet nogen Forklaring om, hvorfor Inkluderingen var næsten dobbelt saa stor som 8 Dage før bekjendtgjort. Forklaringen kom først i April 1895 i Grosserersocietets Komites Handelsberetning, hvor Grunden angaves at være, at de af forskellige Smørhandlere afsluttede nye Kontrakter med indtil 5 Kroners Overpris skulde sprænges.

Englænderne bleve ligesaa overraskede som de danske

Producenter. Man troede, der var indløbet en Telegramfejl, og da de danske Exportører lode som ingenting, og Noteringen blev staaende, brød Englænderne simpelthen Aftaler og Forbindelser, og eftersom Exportørerne ikke kunde faa Englænderne til at give de høje Priser, vilde de heller ikke betale disse til Producenterne, men sprængte i stort Antal Kontrakterne, som de faa Uger før havde sluttet, og søgte at gjøre Producenterne Forestillinger om, at det var umuligt for dem at fyldestgjøre deres Forpligtelser. — Allerede midt i December var der kun faa Kontrakter, der opretholdtes. — Producenterne vare blevne belærte om, at Kontrakterne ikke vare meget stærkere end det Papir, hvorpaa de vare skrevne, idet de viste sig næsten alle at indeholde en Paragraf, ifølge hvilken Exportøren havde Ret til at hæve den, — og Forvirringen og Mistilliden blev almindelig.

Mælkerierne, der havde havt Kontrakt om 2—5 Kr. over Noteringen, saa Afregninger komme hjem med 10—20 Kr. under Noteringen; og Exportører, der 1—2 Maaneder før havde kjørt omkring for at hilse paa Bestyrelsesmedlemmerne eller havde holdt timevis udenfor Mælkerierne for at vente paa at komme ind og gjøre Tilbud, vare nu fuldstændig uvillige til at købe Smør, og vare næppe at bevæge til at konsignere det over til England for Mælkeriets Regning. — Ved Nytaarstid var der dog ved at komme lidt Ro i Forholdene, men saa steg Noteringen atter, og ved den næste Forhøjelse den 10. Januar fra 102 til 104 blev Forvirringen mere fortvivlet end nogensinde. Da Exportørerne ikke vilde modtage Smørret, gave Producenterne sig selv til at konsignere. Frit-om-Bord Ordrene svandt ind til et hidtil ukjendt Minimum, og de engelske Markedsberetninger meldte om Priser, der viste, at den danske Notering nu snarest maatte siges at have faaet inkluderet ikke alene 15, men 17. Afregningerne fra England vare helt tilfældige og lode ofte længe vente paa sig. Forbitrelsen mod Exportørerne var stor, og trods disses

Forsikring om, at de tabte mange Penge, var det dog Vrede og ikke Medlidenhed, som raadede hos Producenterne.

Landmænd og Mejerister fandt efterhaanden hverandre og søgte ikke alene Trøst i Forvisningen om, at Skaden var fælles; men de dannede ogsaa talrige Foreninger, først for at hjælpe hinanden til paalidelige Oplysninger og snart ogsaa for at skaffe god Afsætning for Smørret. — Den sjællandske Exportforening fik stor Tilgang, og forskellige andre Andelsexportselskaber stiftedes. Nogle af disse fik vel kun liden Betydning, men ved Aarets Slutning var der dog foruden Pakkeriselskabet i Esbjerg Exportforeninger baade i Svendborg og i Hjørring, som viste sig levedygtige, saaledes at det maa nævnes som en Følge af Krisen i Vinteren 1894—95, at mere end 100 Andelsmælkerier droge Smørret fra Exportørerne.

Istedetfor Overpriser var der blevet Underpriser, men Kvalitetsbetaling sporedes ikke. Gode Mærker kunde blive afregnede med indtil 20 Kr. under Noteringen, og talrige vare Rygterne om, at der indenfor selve Noteringsudvalget var Misfornøjelse med Noteringen, om at denne eller hin Exportør vilde forbyde sine Mælkerier at opgive de ugentlige Priser til deres Forening o. s. v. — Bøtteudstillinger og provincielle Mælkeriforeninger fik imidlertid snart forøget Interesse. Mange Producenter kom hurtig efter, at deres Smørs Kvalitet var ikke, som den burde være. Flødens Pasteurisering blev indført, hvor man hidtil havde holdt sig tilbage, og selve Landmændene kom til at indse, at Mælkeriets Trivsel var deres eget Vel, samt at det er meningsløst at forlange den højeste Markedspris for en mangelfuld Vare.

Først hen paa Foraaret og i Løbet af Sommeren kom der atter nogenlunde Ro, men dog ikke Tilfredshed i Afsætningsforholdene. — Kvaliteten var umiskjendelig bleven forbedret, men Kvalitetsbetaling fandt kun delvis Sted. En Forbedring var dog ogsaa i saa Henseende at spore, idet Forsøgslaboratoriets Udstillinger viste, at om end

godt Smør endnu kunde blive betalt lavere end daarligt Smør, saa var dog ved hver Udstilling Gjennemsnitsprisen paa de gode Mærker højere end paa de middelgode, og disses Middelpris var ogsaa højere end Middelprisen paa de daarlige Mærker; men Prisforskjellen paa Gjennemsnitsprisen for de gode og de daarlige Mærker var kun 1—2 Kr.

Mod Slutningen af Sommeren fik Flertallet af Mælkerierne lidt efter lidt samme Pris, nemlig 1—2 Kr. under Noteringen, og nogle Exportører vare atter ude for at afslutte Kontrakter. Efterspørgslen steg stærkt, og fra 26. Septbr. til 24. Oktbr. steg Topnoteringen fra 95 til 118, hvilket sidste Tal atter noteredes den 31. Oktbr. Ved denne meget høje Pris sprængtes imidlertid Engländernes Kjøbelyst, og samtidig sprængtes vistnok ogsaa de fleste af de nys afsluttede Kontrakter, eller Producenterne fandt sig i at lide Afdrag. — Aaret begyndte og sluttede altsaa med forholdsvis meget høje Priser, saa at Kunderne i England følte sig misfornøjede. Forvirringen og Mistilliden var begge Gange stor; men det er at haabe, at Landmændene snart maa blive kloge af Skaden og lære bestemt at afvise de mærkværdig fristende Kontrakter, der have gjort Producenterne megen Skade og ingen Gavn — eller højst kun den, at dysse en stor Del Producenter i Søvn.

Som allerede nævnt begyndte Noteringen med 110 og endte med 118. I 12 Uger var den over 100 og kun to Uger i Begyndelsen af Juni var den nede paa 72. Som Gjennemsnit for Aaret blev den 91,7, altsaa 6,8 højere end Gjennemsnittet for 1893—94; men det er vanskeligt at sige noget bestemt om, hvormeget Smørprisen i Virkeligheden har været lavere i 1894—95 end i 1893—94. — Korrespondent Nr. 10 angiver, at hans Gjennemsnitspris for hele Aaret var 79,36 mod 88,09 i 1893—94, altsaa en Nedgang af 8,73 Øre pr. Pd. Smør. Regnskabet fra Andelsmælkeriet viser derimod, at dette kun led en Nedgang fra 90,6 til 89,75 eller 0,85 Øre pr.

Pd. — Disse to Angivelser ere vel nok nærved de to Yderpunkter; og der er Grund til at antage, at var Grosserersocietetets Topnotering i 1893—94 gennemsnitlig 8 for lav, saa var den i 1894—95 gennemsnitlig mindst 4 for høj, hvis den skulde betragtes som Angivelse af Gjennemsnittet for Salgsprisen af alle større Mælkeriers Produktioner. Dette skal den jo imidlertid ikke. Den skal nu angive den højst betalte Pris, og det har den tilfulde gjort i hele det forløbne Aar med Undtagelse af de første Uger i Novbr. 1894,

Som en Illustration til Kontrakternes Mislighed skal det endnu bemærkes, at de samvirkende jydsk Mejeriforeningers Smørprisstatistik viser, at i Januar og Februar fik de fleste Mælkerier 6—7 Kr. under Noteringen, medens kun faa fik $\frac{1}{2}$ —1 Kr. under Noteringen, hvorimod flere og flere Mælkerier hen paa Sommeren fik Priser tæt op til Noteringen, saaledes at den Kontrakt, der kunde være gunstig for en Producent i Marts, vilde have været meget uheldig i Maj og endnu mere i September. — Og hvad Misfornøjelsen angaar med, at der ikke er opnaaet tilstrækkelig Kvalitetsbetaling, maa det fremhæves, at her maa Skylden fortrinsvis søges hos Producenterne selv; thi det er dog meningsløst af Landmændene at ville bebrejde Exportørerne, at de give for høje Priser for det daarlige Smør, ligesaavel som det er meningsløst at dadle en Kjøbmand for, at han kjøber godt Smør billigt, naar Producenten er villig til at sælge det til den Pris. — Producenterne have hidtil ladet Kjøbmændene alene om at bedømme Smørret; efterhaanden som Mejerister og Formænd nu særlig gennem Bøtteudstillingerne faa mere Varekundskab, kan der være Haab om, at Producenterne af det gode Smør ville forlange de højeste Priser, og saa skulle de med det simple Smør nok komme til at nøjes med de mindste. — Og endelig — som et andet Gode ved Bøtteudstillingerne maa det nævnes, at Producenten dér eventuelt kan blive overbevist om, at hans Produkt er affaldende, hvorved

det ofte vil blive foranlediget, at en indløbende Fejl hurtig kan blive rettet.

Smørudførselen fra Danmark i Pund.

Til	$\frac{1}{10}$ 1891— $\frac{30}{9}$ 1892	$\frac{1}{10}$ 1892— $\frac{30}{9}$ 1893	$\frac{1}{10}$ 1893— $\frac{30}{9}$ 1894	$\frac{1}{10}$ 1894— $\frac{30}{9}$ 1895
England	88,800,335	92,734,690	111,386,394	113,243,672
Tydskland	1,324,706	1,889,279	2,122,961	1,409,016
Sverrig	259,204	709,684	174,275	378 215
Norge	352,306	180,517	181,740	111,639
Holland	97,791	132,983	204,705	132,710
Belgien	»	64,777	46,715	17,025
Spanien	»	65,620	144,697	95,401
Amerika	»	»	182,174	62,034
Frihavnen	»	»	»	201,531
Andre Lande	272,330	71,361	68,095	73,481
Ialt	91,106,672	95,848,911	114,511,756	115,724,724

Smørindførselen til Danmark i Pund.

Fra	$\frac{1}{10}$ 1891— $\frac{30}{9}$ 1892	$\frac{1}{10}$ 1892— $\frac{30}{9}$ 1893	$\frac{1}{10}$ 1893— $\frac{30}{9}$ 1894	$\frac{1}{10}$ 1894— $\frac{30}{9}$ 1895
Sverrig	11,018,446	11,913,682	15,883,412	20,451,158
Rusland (Finland)	7,943,569	9,319 831	11,896 076	10,916,420
Tydskland	2 574,983	2,467,762	2,847,009	3,229,577
Amerika	271,404	»	568,658	297,179
England	227,984	275,769	554,456	554,818
Frihavn	»	»	»	272 125
Andre Lande	15,706	93,607	13,767	8,279
Ialt	22 052,092	24,070,651	31,763,378	35,729,556

Smørexporten her fra Landet har ifølge den danske Statistik været 1,2 Mill. større end i det foregaaende Landbrugsaar, da den dog som hosstaaende Tabel viser var ualmindelig stor. Imidlertid steg Smørindførselen her til Landet endnu mere, nemlig 4 Mill.

Pd., saaledes at Overskudsudførselen af Smør fra Danmark blev $2\frac{3}{4}$ Mill. Pd. mindre end i 1893—94; men samtidig kan det noteres, som den ligeledes hosstaaende Tabel viser, at Overskudsindførselen af Klid ogsaa er gaaet ned, hvorhos der maa mindes om, at Exporten af Svin og Flæsk steg stærkt, medens Importen af Foderkorn vel næppe var saa stor som det foregaaende Aar, da der indførtes særlig store Masser billigt Byg.

Hvad den stærkt stigende Smørindførsel angaar, er det værd at lægge Mærke til, at det særlig er Tilførselen fra Sverrig, der er stegen, medens Mængden af finsk Smør er aftagen. — Af det indførte Smør angives atter 11,3 Mill. Pd. at være exporteret, men iøvrigt er for en stor Del Københavns betydelige Forbrug dækket af det indførte finske og svenske Smør. Og karakteristisk er det, at der nu tildags ofte er ligefrem stærk Efterspørgsel efter simpelt Smør her i København til de talrige Høkeres Forsyning, for hvem det danske Smør er for dyrt. — Margarineforbruget er aftaget; det beløb sig i Finantsaaret 1894—95 til $15\frac{1}{2}$ Mill. Pd. dansk og $2\frac{1}{4}$ Mill. Pd. indført Margarine imod henholdsvis 17 og 2 Mill. Pd. Aaret forud. Der var altsaa en Nedgang af noget over 1 Mill. Pd.

Danmarks Overskuds-Udførsel af Smør i Pund.

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1885—86.....	5,969,493	7,887,423	8,671,445	9,705,119	32,233,480
86—87.....	5,173,124	9,707,739	9,983,791	10,219,408	35,084,062
87—88.....	8,143,670	14,133,968	13,035,053	11,914,995	47,227,686
88—89.....	8,899,671	14,595,838	15,055,030	13,162,606	51,713,145
89—90.....	12,137,417	21,297,156	15,469,119	16,589,575	65,493,267
90—91.....	17,205,465	17,675,110	17,948,463	17,725,678	70,554,716
91—92.....	16,363,866	18,368,304	17,985,390	16,337,020	69,054,580
92—93.....	15,578,590	18,072,829	19,955,720	18,571,121	71,778,260
93—94.....	16,117,655	21,152,415	21,936,418	23,541,890	82,748,378
94—95.....	13,516,364	23,261,833	23,219,213	19,997,758	79,995,168

Danmarks Overskuds-Indførsel i Pund af

	Oliekager	Klid	Ialt
1885—86.....	47,275,425	110,110,094	157,386,519
86—87.....	87,781,000	182,234,000	270,015,000
87—88.....	128,814,290	196,025,000	324,839 290
88—89.....	134,540,141	212,274 969	346,815,110
89—90.....	124,149,370	239,140,990	363,290,360
90—91.....	157,571,044	161,741,991	319 313,035
91—92.....	121 617,256	172,680,137	294,297 393
92—93.....	136,861,816	176 737,702	313,599,515
93—94.....	154,839 000	221,932 873	376 771,873
94—95.....	179,155,400	182,688,732	361,844,132

Indførselen til England af Smør i Cwts.

(101,6 Pd. dansk.)

Fra	1891	1892	1893	1894	1895
Sverrig.....	234 987	228 885	267,401	266,306	310,809
Danmark.....	876,211	863,522	934,787	1,102,493	1,162,770
Tydskland.....	115,509	124,233	164,985	137,755	112,338
Holland.....	146,539	141,838	142,811	165,157	191,221
Frankrig.....	535,196	542,687	468,317	424 639	454,843
Australien.....	»	»	169 439	292 097	313 398
Kanada.....	46 267	59,571	43 160	20,887	38,949
Foren. Stater...	63 693	48,846	22 930	129 996	66 932
Andre Lande...	117,205	175,417	113 644	35,499	174,422
Ialt.....	2 135,607	2,182,999	2,327,474	2,574,835	2,825,682

I Tabellen over Danmarks Overskudsudførsel af Smør er det mærkeligt at se, at der er Stigning i Januar og April, men stor Nedgang i Juli og Oktober Kvartaler; og særlig er det paafaldende, at Tallet for Juli Kvartal 1893—94 var saa mærkværdig højt og efterfulgtes af det 10 Mill. mindre, usædvanlig lille Tal i Oktbr. Kvartal 1894—95. Antagelig Forklaring herpaa kjendes ikke fra de landøkonomiske Forhold, saa det ligger nærmest at befrygte, at der her er indløbet en Fejl i den danske

Statistik. — Meget ønskeligt vil det være, om vi her i Landet snart kunne komme til at faa hurtig offentliggjorte maanedlige Opgjørelser om de mest vigtige Landbrugsprodukters Export og Import.

I Tabellen over Englands Indførsel af Smør, der omfatter Kalenderaaret, maa det først paapeges som en for Danmark overordentlig glædelig Kjendsgjerning, at den engelske Import af Smør stadig er stærkt stigende, — altsaa Forbruget af indført Smør er tiltagende. Dernæst maa det paapeges, at iaar er Australien stillet for sig selv, medens Argentina endnu indgaar i »Andre Lande«. Og det ses, at Tilførselen fra Australien stiger ikke saa meget som Tilførselen fra Danmark. Denne er iaar stegen 60,000 Cwts. = 6 Mill. Pd. — Endvidere har Tilførselen været stigende fra Sverrig, Holland og Frankrig, men aftagende fra Tyskland og Foren. Stater. — Stigningen i Tilførselen fra »Andre Lande« skyldes formentlig for en ret betydelig Del Finland, hvorfra en stor Del Smør nu exporteres forbi Kjøbenhavn direkte til England.

Udførselen af Smør i hermetisk lukkede Daaser beløb sig kun til $2\frac{3}{4}$ Mill. Pund. Efter Forlydende tabtes der en Del Penge ved, at noget Smør, der var pakket, først ikke kunde finde lønnende Afsætning og omsider maatte sælges herhjemme til Pladsforbrug. Exporten gik hovedsagelig til England og Tyskland, der hver fik 1,1 Mill. Pd.

Den samlede Udførsel af Smør fra Danmark til England omfattede $113\frac{1}{4}$ Mill. Pd., og af hosstaaende Tabel ses, hvorledes Exporten fandt Sted fra 12 forskellige Havne. Det ses, at Kjøbenhavns Export (ogsaa med Tillæg af Helsingørs) er mindre end Halvdelen af hele Landets Export, og at Esbjerg har havt en næsten halv saa stor Export som Kjøbenhavn. For en Del skyldtes dette den haarde Frost i den sidste Halvdel af Vinteren, da Øresund en Tid var umulig eller meget

Udførselen af Smør til England.

Fra	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95
	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.
Kjøbenhavn	50.741	41.923	58.947	54.178
Helsingør	»	3.448	»	1.715
Esbjerg	11.055	18.336	17.570	26.138
Odense	7.980	8.190	10.613	8.406
Aarhus	4.114	6.307	8.361	7.680
Horsens	4.384	3.004	2.751	1.964
Randers	3.337	3.900	5.438	4.992
Svendborg	3.536	2.826	2.990	2.561
Frederikshavn	1.452	2.296	1.406	2.044
Aalborg	1.529	1.403	2.474	2.599
Nyborg	»	0.361	»	»
Nakskov	0.337	0.366	0.374	0.468
Nykjøbing F.	0.335	0.321	0.462	0.499
Kolding	»	0.051	»	»
Grenaa	»	0.002	»	»
Ialt	88.800	92.734	111.386	113.244

vanskelig at besejle for almindelige Dampskibe, saaledes at Smørret fra Kjøbenhavn dels udskibedes fra Helsingør og dels sendtes over Bælterne for at udskibes fra Esbjerg. — Isbryderne paa Storebælt gjorde fortrinlig Fyldest ligesom »Bryderen« i Øresund, og der blev bevilget Penge til en ny og større Isbryder, som ventes at kunne skaffe Passage gennem svær Is fra Kjøbenhavn og op gennem Kattegat.

Iøvrigt blev Exportforholdene senere paa Aaret i større Grad end sædvanlig Gjenstand for Landmændenes Opmærksomhed. — I den fra Forsøgslaboratoriet udsendte anden samlede Beretning om de sammenhængende Rækker af Smørudstillinger paavistes det dels, at Smørret i forskjellig Henseende er gaaet fremad, og at for stort Vandindhold nu kun sjælden forekommer, men ogsaa, at det er uheldigt, at nogle Mælkerier ikke ere forsynede med gode Kølerum, at Smørret ofte er længe undervejs,

og at det under Forsendelsen i almindelige Jærnbanevogne om Sommeren forringes i Kvalitet. — Betydningen af hurtig Forsendelse og Smørrets Beskyttelse mod Varme blev forlængst paavist af Docent Fjord, men man havde ladet Forholdene blive ved det Gamle. De fleste Exportører afsende Smør kun en Gang om Ugen, og Exporten foregaar i Skibe, der i sin Tid anskaffedes hovedsagentlig med Kvægexporten for Øje. At dette ikke er heldigt for Udsigten til at opretholde det danske Smørs Anseelse i den stadig voxende Konkurrence paa det engelske Marked, hvor fransk og hollandsk Smør kan tilføres flere Gange ugentlig, og hvor australsk Smør daglig kan udleveres direkte fra Fryserum, derom vare Producenterne for største Delen enige; men mærkelig nok rettedes Klagerne særlig mod Esbjerg-Parkeston-Ruten, den eneste, hvor der er Forbindelse mere end en Gang ugentlig, og hvor dog nogen Afkøling af Smørlasten finder Sted. — Der er stor Uoverensstemmelse saavel om, hvorvidt de bestaaende Forhold ere utilbørlig daarlige, som om hvorledes Fremskridt skal opnaas. — Sagen staar endnu uafgjort. — Mange jyske Producenter ønske særlig Exporten draget over Esbjerg; men andre gjøre gjældende, at hvad der mest tiltrænges er hurtigere og med Køle-maskine forsynede Skibe til at besørge Exporten fra Kjøbenhavn; og atter andre paapege, at Provinsbyernes gamle Fordring om hver for sig at have direkte Forbindelse med England er den værste Anstødssten for Fremskridtet, idet hyppig Forbindelse med kraftige Skibe forsynede med Kuldmaskine kun kan ventes etableret, hvor en stor Smørmængde med Sikkerhed kan paaregnes at komme til Stede.

Som et Fremskridt paa Smørexportens Omraade, der er gjort i det forløbne Aar, maa det nævnes, at det forenede Dampskibsselskab her i Kjøbenhavn har indrettet gode, afkølede Lagerrum, der ere blevne lejede af flere af de større Smørexportører.

Fersksmørproduktionen, der forsøgsvis paa-begyndtes i Koldingegnen 1893 og fortsattes i 1894*), er i 1895 kommen ind i et nyt Spor, idet 23 Mælkerier i Kolding-Esbjerg-Egnen have dannet et Andelsselskab, der har opført et Pakkeri i Esbjerg, hvortil Mælkerierne sende det friskkjærkede Smør. — Pakkeriet, som er forsynet med Kølemaskine, elektrisk Belysning m. m., ælter Smørret om og afvejer og pakker det i ét- og to-Punds Stykker, der anbringes i forskellige Trækasser og fire Gange ugentlig afsendes til England. — Opnaas der et godt økonomisk Resultat, vil Pakkeriet vel nok finde Efterlignere; men foreløbig maa det ubetinget tilraades Mælkerierne at se Tiden an, forinden der skrives til nye, store Udgifter, som det maaske vil blive vanskeligt at faa dækkede. — Og særlig maa det fremhæves, at god Pris kun kan ventes for fersk Smør, naar det er en virkelig fin Vare, og at derfor Mælkerier, der have ondt ved at producere almindelig godt Exportsmør, ikke kunne vente andet end Tab og Ærgrelse ved at producere fersk Smør, der i simpel Kvalitet kun kan afsættes til ruinerende Priser.

Som Nyhed maa det endnu nævnes, at nogle Mælkerier i Aarets Løb have faaet installeret Køleanlæg, hvormed der foreløbig synes at være Tilfredshed. Og endelig kan det atter iaar fremhæves, at der er sket forskellige Fremskridt i Retning af bedre Pasteuriseringsapparater; dels har selve Mælkebeholderen faaet en mere hensigtsmæssig Form, — og dels ere enkelte Fabrikanter begyndte at bygge liggende Apparater, hvorved der synes at være Mulighed for at komme bort fra de Ulemper, der hidtil have været ved Centrifugemælken store Tilbøjelighed til at give Skum, ligesom det er en Fordel, at Mælkepumper i mange Tilfælde ville kunne undgaas.

*) Se Tidsskr. f. Landøkonomi. 14de Bind S. 758.